

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. L. M.**, zast. Mgr. Petrou Bielinovou, advokátkou se sídlem Chalupkova 1367, Praha 4, proti žalovanému: **Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2016, č. j. 124/KH/2015, o návrhu na určení lhůty k provedení úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15A 212/2016,

t a k t o :

- I. Krajský soud v Ústí nad Labem je povinen rozhodnout ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 212/2016 do **30. 4. 2019**.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **1 800 Kč**; tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto usnesení k rukám advokátky Mgr. Petry Bielinové.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „navrhovatel“) podal dne 28. 12. 2016 u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) žalobu proti výše označenému rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2016, kterým byla částečně odmítnuta jeho žádost o informace o celkové výši veřejných prostředků před zdaněním vyplacených v jednotlivých letech 2010 až 2015 řediteli krajského úřadu a jednotlivým vedoucím odborů a vedoucím oddělení Krajského úřadu Ústeckého kraje.

[2] Dne 15. 10. 2018 podal navrhovatel u krajského soudu návrh na určení lhůty dle § 174a zákona o soudech a soudcích, v němž uvedl, že k věci podal žalovaný v únoru 2017 vyjádření, na které reagoval replikou rovněž v tomto měsíci. Od té doby nebylo ve věci ze strany soudu ničeho učiněno. Dále uvedl, že má zájem na rozhodnutí, které bude vydáno v přiměřené době, postup krajského soudu jej poškozuje. Návrh Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 31. 10. 2018, č. j. Aprk 32/2018 – 109, zamítl.

[3] Dne 12. 3. 2019 podal navrhovatel v téže věci ke krajskému soudu opětovný návrh na určení lhůty, v němž poukazuje na nepřiměřenou délku rozhodování fakticky se stejnou argumentací uplatněnou v předchozím návrhu. Návrh byl dne 18. 3. 2019 předložen krajským soudem Nejvyššímu správnímu soudu spolu s vyjádřením soudce zpravodaje JUDr. Petra Černého, Ph.D, který uvedl, že již byly provedeny veškeré úkony potřebné pro vydání

rozhodnutí; věc je v pořadí dle § 56 soudního řádu správního, nejedná se přitom o věc přednostní. Poukázal rovněž na to, že v současné době se s ohledem na obsazení soudu pohybuje doba rozhodování kolem dvou let, uvedl, že chápe rozladění stěžovatele nad dlouhou dobou, po kterou se mu dosud rozhodnutí nedostalo, postup soudu v dané věci však odpovídá současnému stavu.

[4] Nejvyšší správní soud ověřil z předloženého soudního spisu, že žaloba byla podána u krajského soudu dne 28. 12. 2016; dne 2. 1. 2017 byl navrhovatel vyzván k úhradě soudního poplatku, který byl uhrazen dne 9. 1. 2017; následně dne 12. 1. 2017 byla zaslána potřebná poučení účastníkům řízení, dále byla zaslána žaloba k vyjádření žalovanému a vyžádán správní spis; vyjádření k žalobě zaslal žalovaný dne 3. 2. 2017. Dne 7. 2. 2017 bylo vyjádření žalovaného zasláno navrhovateli; dne 27. 2. 2017 zaslal navrhovatel repliku k vyjádření žalovaného, která byla zaslána dne 2. 3. 2017 žalovanému na vědomí.

[5] Dne 31. 10. 2018 bylo krajskému soudu doručeno usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2018, č. j. Aprk 32/2018 – 109; dne 7. 11. 2018 byl krajskému soudu vrácen spis. sp. zn. 15 A 212/2016. Po tomto datu nejsou ve spise zaznamenány žádné úkony.

[6] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[7] Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Nejvyšší správní soud proto musel zvažovat, zda stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout v dané věci, která nemá přednostní režim, a stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

[8] Nejvyšší správní soud shledal v projednávané věci délku řízení před krajským soudem z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod již nepřiměřenou, vyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[9] Nejvyšší správní soud již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí, ale ani vytížeností jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají*

ochranu svých práv v přiměřené době“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

[10] Nejvyšší správní soud při respektování své ustálené judikatury ve věcech rozhodování dle § 174a zákona o soudech a soudcích odkazuje rovněž na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011, Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). V těchto dimenzích rozhoduje rovněž Nejvyšší správní soud.

[11] V nyní posuzované věci nelze přehlédnout především fakt, že krajský soud od 7. 11. 2018, kdy mu byl vrácen spis a kdy mu rovněž z usnesení zdejšího soudu byl náhled na délku řízení jak zdejšího soudu, Ústavního soudu, tak Nejvyššího soudu vyložen, neučinil žádný úkon a stav řízení opětovně zcela shodně odůvodnil výlučně odkazem na § 56 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před krajským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů či městského soudu. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupce navrhovatele učinil jeden úkon právní služby (podání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu). Zdejší soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení přiznává ve výši 1 × 1 500 Kč + 1 × 300 Kč, celkem 1 800 Kč [dle § 7 bodu 4., § 9 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů].

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** oprávněné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu